

ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของรูปแบบการเป็นผู้นำของผู้ฝึกสอน บรรยากาศการจูงใจ ความสามัคคีในทีม และความเชื่อมั่นในทีม ที่มีต่อความพึงพอใจในประสิทธิภาพ ของทีมฟุตบอลอาชีพไทย

เทเวศน์ จันทร์หอม*

นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร** ฉัตรกมล สิงห์น้อย*** พูลพงศ์ สุขสว่าง****

วันที่รับ 19 ตุลาคม 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของการรับรู้ระหว่างรูปแบบการเป็นผู้นำของผู้ฝึกสอน กับบรรยากาศการจูงใจ ความสามัคคี และความเชื่อมั่นในทีม ที่ส่งผลต่อความ พึงพอใจในประสิทธิภาพของ ทีม ข้อมูลได้จากการตอบแบบสอบถามมาตรฐาน 5 ฉบับ คือ แบบสอบถามการรับรู้การเป็นผู้นำของผู้ ฝึกสอน แบบสอบถามบรรยากาศการจูงใจ แบบสอบถามความสามัคคีในทีมกีฬาประเภททีม แบบสอบถาม ความเชื่อมั่นในทีม และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักกีฬา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักกีฬาฟุตบอลอาชีพระดับ ไทยพรีเมียร์ลีก ปี พ.ศ. 2560 จำนวน 220 คน

ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) ความเชื่อมั่นในทีมมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในประสิทธิภาพของทีม ฟุตบอลอาชีพไทยมากที่สุด 2) รูปแบบการเป็นผู้นำของผู้ฝึกสอนแบบประชาธิปไตยนิยมใช้มากที่สุด 3) รูปแบบการเป็นผู้นำของผู้ฝึกสอนแบบประชาธิปไตย แบบสนับสนุนทางสังคม แบบฝึกและสอน แบบชมเชย หรือเน้นการให้รางวัล มีความสัมพันธ์กับบรรยากาศการจูงใจด้านมุ่งเน้นที่ความชำนาญ 4) รูปแบบการเป็น ผู้นำของผู้ฝึกสอนแบบเผด็จการ แบบฝึกและสอน และแบบสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์กับบรรยากาศ การจูงใจด้านมุ่งเน้นประสิทธิผล 5) ปัจจัยความสามัคคีในทีมด้านรวมกลุ่มด้วยงานมีอิทธิพลต่อความเชื่อมั่นใน ทีม มากกว่ารวมกลุ่มทางสังคม สรุปได้ว่าปัจจัยด้านรูปแบบความเป็นผู้นำของผู้ฝึกสอนทั้ง 5 แบบ ส่งผลต่อ ความพึงพอใจในประสิทธิภาพของทีมฟุตบอลอาชีพไทย โดยส่งผ่านตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปร ได้แก่ บรรยากาศ การจูงใจ ความสามัคคี และความเชื่อมั่นในทีม ทั้งทางตรงและทางอ้อม ผู้ฝึกสอนสามารถนำโมเดลที่ พัฒนาขึ้นนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานักกีฬาและทีมให้ประสบความสำเร็จต่อไป

คำสำคัญ : รูปแบบการเป็นผู้นำของผู้ฝึกสอน บรรยากาศการจูงใจ ความสามัคคีในทีม ความเชื่อมั่นในทีม ความพึงพอใจในประสิทธิภาพของทีมฟุตบอลอาชีพ

* นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาจิตวิทยาการออกกำลังกายและกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร สาขาวิชาจิตวิทยาการออกกำลังกายและกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรกมล สิงห์น้อย สาขาวิชาจิตวิทยาการออกกำลังกายและกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา

**** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พูลพงศ์ สุขสว่าง วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

ติดต่อผู้พิมพ์: เทเวศน์ จันทร์หอม E-mail.: max_bcc143@yahoo.com มือถือ: 083-525-5916

Causal Relationship Among Leadership Style, Motivation Climate, Team Cohesion, and Collective Efficacy on Performance Satisfaction in Thai Professional Football Teams

Taevaet Junhom* Naruepon Vongjaturapat**

Poonpong Suksawang***Chatkamon Singhnoy****

Receive 19 October, 2020

Abstract

This research aimed to examine the influence of causal relationship among leadership style, motivation climate, team cohesion, and collective efficacy, on performance satisfaction of Thai professional football team. There were standardized questionnaires which included general, leadership style (LSS), motivation climate (PMCSQ), team cohesion (GEQ), Collective efficacy (CEQ) and Satisfaction scale for athlete (SSA). The subjects were 220 footballers in Thai Professional Football League. Data were analyzed by causal factors influencing on performance satisfaction of Thai professional football team.

Findings were found that 1) collective efficacy influencing on satisfaction of Thai Professional Football Teams was at high level, 2) Democratic behavior was the most popular, 3) Leadership style, included democracy behavior, social support, training and structure, positive feedback were relative with task climate. 4) Leadership style, training and structure, social support, were relative with ego climate. 5) Task cohesion influence on collective efficacy higher social cohesion. In Conclusion, leadership styles influenced on performance satisfaction of Thai professional football team and went through 3 variables as follow motivation climate, team cohesion and collective efficacy in both direct and indirect. Coach can use this model to develop footballers and teams to be successful.

Keywords: leadership styles / motivation climate / team cohesion / collective efficacy / performance satisfaction in Thai professional football team

* Doctorates degree student, Department of Exercise and Sport Psychology , Burapha University

** Assistant Professor, Ph.D., Department of Exercise and Sport Psychology, Burapha University

***Assistant Professor, Ph.D., Research Methodology and Cognitive Science (RMCS)

**** Assistant Professor, Ph.D., Department of Exercise and Sport Psychology, Burapha University

Taetvaet Junhom, max_bcc143@yahoo.com

บทนำ

ในสถานการณ์ต่างๆ ของสังคมจะมีความสัมพันธ์กันตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็น บุคคลต่อบุคคล บุคคลต่อกลุ่ม หรือกลุ่มต่อกลุ่มย่อมมีการปฏิสัมพันธ์กันในทุกๆ วัน และทุกที่ เช่นเดียวกัน โค้ช นักกีฬา และเพื่อนร่วมทีม ที่ต้องทำงานร่วมกัน ความสัมพันธ์ของบุคคลเหล่านี้บางครั้งอาจจะมีสัมพันธ์กัน ทั้งในด้านบวกและด้านลบ ดังนั้นความสัมพันธ์ย่อมมีผลกระทบอย่างแน่นอนต่อความรู้สึก อารมณ์ ของบุคคล และกลุ่ม ทั้งในขณะฝึกซ้อมและการแข่งขันกีฬา (Kleinert et al., 2012) การแข่งขันกีฬาในระดับอาชีพก็เช่นกันย่อมส่งผลต่อความคิด อารมณ์และความรู้สึกอย่างแน่นอนระหว่างโค้ชกับนักกีฬา แม้กระทั่งนักกีฬาด้วยกันเอง ปัจจุบันประเทศไทยได้มีการแข่งขันกีฬาอาชีพ ซึ่งเป็นมิติกีฬาที่มุ่งเน้นการแพ้ชนะจากการแข่งขัน เป็นมิติที่มุ่งพัฒนาให้คนมีความอดทน มุ่งมั่น และรับผิดชอบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทั้งจากการแข่งขันเป็นสำคัญ ความมีชื่อเสียงและผลตอบแทนที่ได้จากการแข่งขันกีฬา (แผนพัฒนากีฬาแห่งชาติฉบับที่ 5, 2555-2559 หน้า 8) โดยเฉพาะการแข่งขันกีฬาฟุตบอลอาชีพที่เกิดขึ้นในประเทศไทยในปัจจุบัน ทุกทีมต้องการความสำเร็จในการแข่งขัน จึงต้องหาวิธีการต่างๆ เพื่อพัฒนาความสามารถของทีมให้มีประสิทธิภาพ ปัจจัยที่จะทำให้ทีมประสบความสำเร็จมีหลายปัจจัยด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นในด้านร่างกาย และด้านจิตใจ เพื่อช่วยในการพัฒนาความสามารถของนักกีฬาและทีม (Leo, Miguel, Oliva, Amado, & Calvo, 2014)

อย่างไรก็ตามทีมสโมสรฟุตบอลต่างๆ ในการแข่งขันฟุตบอลอาชีพของไทยทุกระดับชั้น มีความตื่นตัวอยู่ตลอดเวลาในการพัฒนาทีมให้ประสบความสำเร็จเพื่อจะให้ขึ้นไปเล่นในระดับไทยพรีเมียร์ลีก ซึ่งเป็นลีกสูงสุดของประเทศไทยที่สามารถดึงดูดผู้ชมให้เข้ามาชมการแข่งขันได้มากที่สุด ซึ่งจะส่งผลต่อรายได้ของสโมสรที่จะเพิ่มขึ้นตามมาด้วย องค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้ทีมประสบความสำเร็จ คือ ผู้เล่นที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงผู้ฝึกสอนที่มีความรู้ความสามารถที่จะนำพาทีมให้ประสบความสำเร็จในการแข่งขัน นักฟุตบอลอาชีพของประเทศไทยในปัจจุบันมีรายได้ค่อนข้างสูง โดยเฉพาะในระดับไทยพรีเมียร์ลีก หลายๆ สโมสรต้องการผู้เล่นที่มีความสามารถเข้าร่วมทีมเพื่อให้ทีมได้รับชัยชนะในการแข่งขัน การจะให้ทีมฟุตบอลประสบความสำเร็จ ผู้ที่จะคอยขับเคลื่อนทีมไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ก็คือ ผู้ฝึกสอน (John, 1986 อ้างใน นิติพันธ์ สรรภักดิ์ 2551) กล่าวว่าผู้ฝึกสอนคือบุคคลที่เกี่ยวข้องในกระบวนการที่เขาต้องปฏิบัติหน้าที่โดยตรงในฐานะที่เป็นผู้นำ ผู้ฝึกสอนจึงมีความสำคัญกับทีมที่จะนำพาทีมให้ประสบความสำเร็จในการแข่งขัน โดยการร่วมมือจากสมาชิกในทีมเพื่อให้การฝึกซ้อมและการแข่งขันนั้นมีประสิทธิภาพ จึงเป็นงานท้าทายของผู้ฝึกสอนจะหาอะไรที่จะทำให้สมาชิกภายในทีมมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และรักษาฟอร์มการเล่นให้ได้ตลอดทั้งฤดูกาลของการแข่งขัน รวมถึงความเป็นหนึ่งเดียวในระยะการแข่งขันที่ยาวนานเพื่อให้ทีมประสบความสำเร็จ

ดังนั้นประสิทธิภาพของทีมกีฬาจึงมีความสำคัญ ทีมที่มีประสิทธิภาพจะทำให้ทีมประสบความสำเร็จ ซึ่งจะต้องอาศัยตัวแปรต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านจิตวิทยาการกีฬาเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่จะส่งผลต่อประสิทธิภาพของทีม ซึ่งมีหลายตัวแปรที่จะทำให้ทีมประสบความสำเร็จในการแข่งขัน เช่น รูปแบบการเป็นผู้นำของผู้ฝึกสอน (Coaches' Leadership styles) (Ardua & Marquez, 2007; Alfermann, Lee & Wurth, 2005; Fletcher & Roberts, 2013; Chelladurai, 2011) บรรยายการจูงใจ

(Motivational climate) ความสามัคคีในทีม (Team cohesion) ความเชื่อมั่นในทีม (Collective efficacy) และประสิทธิภาพของทีม (Team performance) (Heuze, Sarrazin, Masiero, Raimbault & Thomas, 2006; Leo, Miguel, Oliva, Amado & Calvo, 2013)

ในประเทศไทยยังไม่พบว่ามีการศึกษาค้นคว้าเรื่องรูปแบบการเป็นผู้นำของผู้ฝึกสอนที่มีอิทธิพลต่อบรรยากาศการจูงใจ ความสามัคคี และความเชื่อมั่นในทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของทีม และยังไม่พบโมเดลที่จะให้ผู้ฝึกสอนนำไปใช้เป็นแนวทางในการควบคุมทีมของสโมสรฟุตบอลอาชีพของไทย การวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้ผู้ฝึกสอนฟุตบอลอาชีพได้ทราบว่าต้องให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านใดบ้างในการพัฒนาส่งเสริมให้นักกีฬาและทีมได้แสดงความสามารถได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการทำงานร่วมกันระหว่างผู้ฝึกสอนและนักกีฬาได้อย่างราบรื่นซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ฝึกสอนฟุตบอลอาชีพโดยตรง

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างรูปแบบการเป็นผู้นำของผู้ฝึกสอน บรรยากาศการจูงใจ ความสามัคคี และความเชื่อมั่นในทีม ที่มีต่อความพึงพอใจในประสิทธิภาพ ของทีมฟุตบอลอาชีพไทย
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ระหว่างการรับรู้รูปแบบการเป็นผู้นำของผู้ฝึกสอน บรรยากาศการจูงใจ ความสามัคคี และความเชื่อมั่นในทีม กับข้อมูลเชิงประจักษ์

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักฟุตบอลอาชีพที่เป็นคนไทย ในการแข่งขันระดับไทยพรีเมียร์ลีก ปี พ.ศ.2560 ซึ่งแยกเป็นตำแหน่ง ได้แก่ ผู้รักษาประตู กองหลัง กองกลาง และกองหน้า รวมผู้เล่นจำนวนทั้งสิ้น 270 คน เกณฑ์ที่กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จาก 20 เท่า ของจำนวนตัวแปร คือ 11 ตัวแปร เท่ากับ 220 คน (Schumacker & Lomax, 2010; Hair et al., 2010)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่แบ่งโครงสร้างออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการเป็นผู้นำทางการกีฬา ฉบับภาษาไทย (Leadership Scale for Sports: LSS) พัฒนาโดย (Boonveerabut, 1993) ประกอบด้วย 40 ข้อคำถามซึ่งเกี่ยวข้องกับรูปแบบของการฝึกสอน 5 รูปแบบ มีลักษณะเป็นตัวเลือก 5 ระดับ มีข้อคำถาม ดังนี้

ผู้ฝึกสอนแบบฝึกและสอนมีจำนวน 13 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 5, 8, 11, 14, 17, 20, 23, 26, 29, 32, 35 และ 38 ผู้ฝึกสอนแบบประชาธิปไตย มีจำนวน 9 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2, 9, 15, 18, 21, 24, 30, 33 และ 39 ผู้ฝึกสอนแบบเผด็จการ มีจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ 6, 12, 27, 34, และ 40 ผู้ฝึกสอนแบบสนับสนุนทางสังคม มีจำนวน 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 3, 7, 13, 19, 22, 25, 31, และ 36 และผู้ฝึกสอนแบบชมเชยหรือเน้นการให้รางวัล มีจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ 4, 10, 16, 28 และ 37

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้บรรยากาศการจูงใจในการเล่นกีฬา ฉบับภาษาไทย (Perceived Motivational Climate in Sport Questionnaire: PMCSQ) พัฒนาโดย ฉัตรกมล สิงห์น้อย นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร และประทีป ปุณวัฒนา (2558) มี 2 ด้าน ประกอบไปด้วย 20 ข้อคำถาม ที่ถามถึงบรรยากาศการจูงใจของนักกีฬาที่มีต่อผู้ฝึกสอน มีลักษณะเป็นตัวเลือก 5 ระดับ มีข้อคำถาม 2 ด้านดังนี้ ด้านมุ่งเน้นความชำนาญ จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ 2, 4, 5, 10, 13, 15, 16, 17 และ 19 และด้านมุ่งเน้นประสิทธิผล จำนวน 12 ข้อ ได้แก่ 1, 3, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 14, 18, 20 และ 21

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการวัดความสามัคคีของนักกีฬาประเภททีม ฉบับภาษาไทย (Group Environment Questionnaire :GEQ) ของ ไทยรัฐ ยนต์วิสูตร สุพิตร สมาธิโต และบรรจบ ภิรมย์คำ (2552) ประกอบด้วย 19 ข้อคำถาม ที่ถามถึงความสามัคคีในทีมกีฬา ที่มีลักษณะตัวเลือก 5 ระดับ มีข้อคำถาม 2 ด้าน ดังนี้ ด้านการรวมกลุ่มทางสังคม จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 และ 8 ด้านรวมกลุ่มด้วยงาน 11 ข้อ ได้แก่ 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 และ 19

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความเชื่อมั่นในทีม (Collective Efficacy Questionnaire: CEQ) พัฒนาโดย เทเวศน์ จันทรหอม นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร และฉัตรกมล สิงห์น้อย (2560) มี 2 ด้าน ประกอบด้วย 16 ข้อคำถาม ที่ถามถึงความเชื่อมั่นในทีม มีลักษณะตัวเลือก 10 ระดับ ซึ่งต้นฉบับ Damato (2011) นำมาวิเคราะห์ข้อคำถามเพียง 7 ข้อ เนื่องจากข้อคำถามที่เหลือไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยตรงจึงนำมาวิเคราะห์เพียง 7 ข้อคำถาม ได้แก่ ด้านทักษะ ข้อ 1, 2, 3, และ 4 และด้านจิตใจ จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ 8, 9, และ 10

ตอนที่ 6 แบบสอบถามประสิทธิภาพของทีม (Satisfaction Scale For Athlete: SSA) พัฒนาโดย เทเวศน์ จันทรหอม นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร และฉัตรกมล สิงห์น้อย (2560) มี 3 ด้าน ประกอบด้วย 16 ข้อคำถาม ที่ถามถึงความพึงพอใจของนักกีฬาที่มีลักษณะตัวเลือก 7 ระดับ มีข้อคำถาม ดังนี้ ด้านผู้ฝึกสอน จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 และ 8 ด้านการเล่นของทีม จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ 9, 10, 11, 12 และ 13 และ ด้านเพื่อนร่วมทีม จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ 14, 15 และ 16

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องมือคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามรูปแบบการเป็นผู้นำของผู้ฝึกสอน บรรยากาศ

การจูงใจ ความสามัคคี ความเชื่อมั่นในทีม และความพึงพอใจของนักกีฬา ด้วยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์อิทธิพลของรูปแบบการเป็นผู้นำของผู้ฝึกสอน บรรยากาศการจูงใจ ความสามัคคี ความเชื่อมั่นในทีม และความพึงพอใจในประสิทธิภาพของทีมฟุตบอลอาชีพไทย โดยการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างในการทดสอบ สมมติฐาน เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ โดยทำการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ โดยอาศัยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุจากกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้เพื่อตรวจสอบว่า ข้อมูลที่ได้ตรงกับการสร้างความสัมพันธ์ตามทฤษฎีหรือไม่ โดยการวิเคราะห์โมเดลอิสระเพื่อตรวจสอบโมเดลสมมติฐานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นการประเมินผลความถูกต้องของโมเดล

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันความกลมกลืนของโมเดล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบการเป็นผู้นำของผู้ฝึกสอน พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาจากค่าไค -สแควร์สัมพัทธ์ที่มีค่าเท่ากับ 2.60 [ค่าไค -สแควร์ มีค่าเท่ากับ 1894.63 ที่ชั้นแห่งความเป็นอิสระมีค่าเท่ากับ 730] จึงสรุปได้ว่าโมเดลรูปแบบการเป็นผู้นำของผู้ฝึกสอนมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันความกลมกลืนของบรรยากาศการจูงใจ พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาจากค่าไค -สแควร์สัมพัทธ์ที่มีค่าเท่ากับ 4.87 [ค่าไค - สแควร์ มีค่าเท่ากับ 823.10 ที่ชั้นแห่งความเป็นอิสระมีค่าเท่ากับ 169] จึงสรุปได้ว่าโมเดลบรรยากาศการจูงใจมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

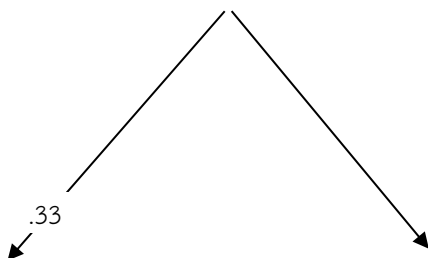
ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันความกลมกลืนของความสามัคคีของนักกีฬาในกีฬาประเภททีม พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาจากค่าไค -สแควร์สัมพัทธ์มีค่าเท่ากับ 4.23 [ค่าไค - สแควร์ มีค่าเท่ากับ 639.26 ที่ชั้นแห่งความเป็นอิสระ มีค่าเท่ากับ 151] จึงสรุปได้ว่าโมเดลความสามัคคีของนักกีฬาในกีฬาประเภททีมมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันความกลมกลืนของความเชื่อมั่นในทีม พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาได้จากค่าไค -สแควร์สัมพัทธ์มีค่าเท่ากับ 1.92 [ค่าไค - สแควร์ มีค่าเท่ากับ 26.96 ที่ชั้นแห่งความเป็นอิสระมีค่าเท่ากับ 14] จึงสรุปได้ว่าโมเดลความเชื่อมั่นในทีมมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันความกลมกลืนของประสิทธิภาพของทีม พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาได้จากค่าไค -สแควร์สัมพัทธ์มีค่า เท่ากับ 4.79 [ค่าไค - สแควร์ มีค่าเท่ากับ 472.53 ที่ชั้นแห่งความเป็นอิสระมีค่าเท่ากับ 95]

จึงสรุปได้ว่า โมเดลประสิทธิภาพของทีมมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาได้จากค่าไค -สแควร์สัมพัทธ์มี ค่าเท่ากับ 1.33 ค่าไค - สแควร์ (Chi-Square) มี

ค่าเท่ากับ 34.62 ที่ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degrees of freedom) มีค่าเท่ากับ 26 ค่า p-value มีค่าเท่ากับ .12 ดัชนี GFI มีค่าเท่ากับ 0.97 ดัชนี NFI มีค่าเท่ากับ 0.99 ดัชนี TLI มีค่าเท่ากับ 0.99 และ ค่า RMSEA มีค่าเท่ากับ 0.04 ค่า RMR มีค่าเท่ากับ 0.00 ค่า SRMR มีค่าเท่ากับ 0.02 จึงสรุปได้ว่าโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (ดูภาพประกอบ)

ภาพที่ 1 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างรูปแบบความเป็นผู้นำของผู้ฝึกสอนที่มีอิทธิพลต่อบรรยากาศการจูงใจ ความสามัคคี และความเชื่อมั่นในทีมกีฬา ที่มีต่อความพึงพอใจในประสิทธิภาพของทีมฟุตบอลอาชีพไทย

ตารางที่ 1 ค่าดัชนีความกลมกลืนของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างรูปแบบความเป็นผู้นำของผู้ฝึกสอนมีอิทธิพลต่อบรรยากาศการจูงใจ ความสามัคคี และความเชื่อมั่นในทีม ที่มีต่อความพึงพอใจในประสิทธิภาพของทีมฟุตบอลอาชีพไทย

ดัชนีความกลมกลืน	เกณฑ์	ค่าสถิติที่ได้	สรุปผล
ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์	< 2.00	1.33	ผ่าน
p-value	> .95	12.	ผ่าน
GFI	> .95	97.	ผ่าน
NFI	> .95	99.	ผ่าน
TLI	> .95	99.	ผ่าน
RMSEA	< 0.05	04.	ผ่าน
RMR	< 0.05	00.	ผ่าน
SRMR	< 0.05	02.	ผ่าน

อิทธิพลทางตรง (Direct effects: DE) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect effects: IE) และอิทธิพลรวม (Total effects: TE) ตารางที่ 2) พบว่า ความพึงพอใจในประสิทธิภาพของทีมได้รับอิทธิพลรวมสูงสุดมาจากความเชื่อมั่นในทีมกีฬา รองลงมาคือความสามัคคีในทีมแบบการรวมกลุ่มด้วยงาน (0.47) (0.72) บรรยากาศการจูงใจแบบมุ่งเน้นที่ความชำนาญ (0.44) ความสามัคคีในทีมแบบการรวมกลุ่มทางสังคม ผู้บรรยากาศการจูงใจแบบมุ่งเน้นที่ประสิทธิภาพ (0.16) ผู้ฝึกสอนแบบสนับสนุนทางสังคม (0.15) (0.21) ผู้ฝึกสอนแบบประชาธิปไตย (0.13) ผู้ฝึกสอนแบบเผด็จการ (0.13) ผู้ฝึกสอนแบบฝึกและสอน (0.12) และผู้ฝึกสอนแบบชมเชยหรือเน้นการให้รางวัล (0.08) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมของตัวแปรเชิงสาเหตุทั้งหมดภายในโมเดลที่มีต่อประสิทธิภาพของทีม พบว่า ตัวแปรทั้งหมดสามารถรวมอธิบายความแปรปรวน ได้ร้อยละ 52

ตารางที่ 2 อิทธิพลทางตรง (Direct effects: DE) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect effects: IE) และอิทธิพลรวม (Total effects: TE) ระหว่างรูปแบบการเป็นผู้นำของผู้ฝึกสอน ต่อบรรยากาศการจูงใจ ความสามัคคี และความเชื่อมั่นในทีม ที่มีต่อความพึงพอใจในประสิทธิภาพของทีม

ตัวแปร	R ²	อิทธิพล	ตัวแปรเชิงสาเหตุ									
			TI	SS	DB	PF	AB	CTC	CEC	TC	SC	CE
CTC	.90	DE	.22*	.28*	.33*	.20*	.04	-	-	-	-	-
		IE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		TE	.22*	.28*	.33*	.20*	.04	-	-	-	-	-
CEC	.70	DE	.17	.14*	-.06	-.04	.71*	-	-	-	-	-
		IE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		TE	.17	.14*	-.06	-.04	.71*	-	-	-	-	-
TC	.69	DE	-	-	-	-	-	.68*	.24*	-	-	-
		IE	1.9*	.23*	.21*	.13*	.20*	-	-	-	-	-
		TE	1.9*	.23*	.21*	.13*	.20*	.68*	.24*	-	-	-
SC	.50	DE	-	-	-	-	-	.57*	.22*	-	-	-
		IE	1.6*	1.9*	1.7*	.10*	.20*	-	-	-	-	-
		TE	1.6*	1.9*	1.7*	.10*	.20*	.57*	.22*	-	-	-
CE	.73	DE	-	-	-	-	-	-	-	.65*	.29*	-
		IE	.17*	.20*	.19*	.11*	.18*	.61*	.22*	-	-	-
		TE	.17*	.20*	.19*	.11*	.18*	.61*	.22*	.65*	.29*	-
TP	.52	DE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.72**
		IE	.12**	1.5**	.13**	.08**	.13**	.44**	.16**	.47**	.21**	-
		TE	.12**	1.5**	.13**	.08**	.13**	.44**	.16**	.47**	.21**	.72**

** หมายถึง $p < 0.05$

จึงสรุปได้ว่าโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ รวมทั้งค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ และพบว่าองค์ประกอบย่อยทั้ง 11 องค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลการวิจัย

ผลการพัฒนาแบบสอบถามทั้ง 5 ฉบับ ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า กระบวนการในการพัฒนาแบบสอบถามนั้นใช้วิธีการเดียวกัน มี 3 ฉบับ ที่ผ่านการพัฒนาแล้ว ดังนั้น แบบสอบถามอีก 2 ฉบับ นำมาพัฒนาเพื่อใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาด้วยวิธีการแปลกลับ ซึ่งพบว่า มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่ดีและทดสอบความเชื่อมั่นด้วยวิธีการทดสอบความสอดคล้องภายใน โดยใช้เกณฑ์ยอมรับที่ค่ามากกว่า .70 พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ .88 จนถึง .89 จึงแสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ มีความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์ดี (กัลยา วาณิชยปัญญา, 2553) นอกจากนี้ จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวแปรแฝงทั้ง 5 ตัวแปร

แฝง ประกอบด้วย รูปแบบการเป็นผู้นำของผู้ฝึกสอน บรรยากาศการจูงใจ ความสามัคคี ความเชื่อมั่นในทีม และความพึงพอใจในประสิทธิภาพของทีม พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องของโมเดลการวัดตัวแปรทุกตัวอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน แสดงว่า เครื่องมือวิจัยมีความตรงเชิงเนื้อหาและความตรงเชิงโครงสร้าง รวมทั้งความเชื่อมั่นที่ดีตามหลัก การวิจัยจึงสามารถนำไปใช้วัดองค์ประกอบในตัวแปรแฝงของแต่ละตัวได้จริง

รูปแบบการเป็นผู้นำของผู้ฝึกสอนฟุตบอลอาชีพในระดับไทยพรีเมียร์ลีกที่นิยมใช้มากที่สุดคือแบบประชาธิปไตย รองลงมาคือ แบบสนับสนุนทางสังคม แบบการฝึกและสอน แบบชมเชยหรือเน้นการให้รางวัล ตามลำดับ และรูปแบบที่ใช้น้อยที่สุด คือ แบบเผด็จ แสดงให้เห็นว่านักฟุตบอลอาชีพในระดับไทยพรีเมียร์ลีก นิยมผู้ฝึกสอนแบบประชาธิปไตยที่สามารถให้นักกีฬาได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วิธีการฝึกซ้อม ยุทธวิธีการฝึกซ้อมและการแข่งขัน รวมทั้งพยายามส่งเสริมให้นักกีฬาได้เสนอความคิดเห็น และได้มีโอกาสร่วมตัดสินใจต่าง ๆ ได้ด้วย แต่ไม่ได้หมายความว่าผู้นำลักษณะนี้จะทำให้ทีมประสบความสำเร็จในการแข่งขันเสมอไป แต่จะอยู่ที่ผู้ฝึกสอนจะนำรูปแบบใดมาใช้ให้เหมาะสมตามบริบทของทีมให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้ฝึกสอนแบบประชาธิปไตย แบบสนับสนุนทางสังคม แบบฝึกและสอนและแบบชมเชยหรือเน้นการให้รางวัล มีความสัมพันธ์กับบรรยากาศการจูงใจที่มุ่งเน้นความชำนาญผู้ฝึกสอนลักษณะนี้จะสร้างบรรยากาศการจูงใจที่มุ่งเน้นความชำนาญเพื่อพัฒนาทักษะให้กับนักกีฬาฟุตบอล เนื่องจากบรรยากาศการจูงใจที่มุ่งเน้นความชำนาญจะทำให้เกิดการพัฒนาทักษะการเล่นได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Boyd, Kim, Ensari, and Yin (2014) และ Leo et al. (2010) พบว่า บรรยากาศการจูงใจที่มุ่งเน้นความชำนาญสามารถพัฒนาและส่งเสริมในด้านทักษะให้กับนักกีฬาได้ หากผู้ฝึกสอนต้องการพัฒนาด้านทักษะหรือความชำนาญในการเล่นให้กับนักกีฬา ควรนำรูปแบบการเป็นผู้นำของผู้ฝึกสอน ทั้ง 4 แบบ ไปใช้ในการฝึกซ้อมที่มุ่งเน้นให้เกิดความชำนาญ รูปแบบการเป็นผู้นำของผู้ฝึกสอนแบบการฝึกและสอน และแบบเผด็จการ มีความสัมพันธ์โดยตรงกับบรรยากาศการจูงใจที่มุ่งเน้นที่ประสิทธิผล ผู้ฝึกสอนลักษณะนี้จะมุ่งเน้นในเรื่องผลการแข่งขันมากกว่ามุ่งเน้นความชำนาญ ถ้าผู้ฝึกสอนต้องการให้เกิดประสิทธิผลหรือมีผลการแข่งขันที่ดี ควรนำรูปแบบการเป็นผู้นำของผู้ฝึกสอนแบบฝึกและสอน และแบบเผด็จการไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับทีม แต่อย่างไรก็ตาม การนำรูปแบบดังกล่าวนี้ไปใช้ควรคำนึงถึงบริบทของทีมด้วยว่าต้องการพัฒนาในด้านใด เพื่อให้เกิดบรรยากาศที่มุ่งเน้นความชำนาญ กับบรรยากาศที่มุ่งเน้นประสิทธิผล เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เล่นหรือทีมของตนเองมากที่สุด

ประสิทธิภาพของทีมฟุตบอลอาชีพในระดับไทยพรีเมียร์ลีกมีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในทีมมากกว่าตัวแปรอื่น การรับรู้ถึงความเชื่อมั่นในทีมเป็นปัจจัยที่สำคัญในทีมกีฬา (Heuze, Bault, & Fontayne, 2006; Leo et al., 2010) และความเชื่อมั่นในทีมจะสะท้อนให้เห็นถึงความมั่นใจที่มีต่อความสามารถของทีม (Bandura, 1997) รวมทั้งเป็นตัวแปรที่จะสามารถทำนายถึงทีมที่ประสบ

ความสำเร็จได้ (Santos & Ciruelos, 2013; MacLean & Sullivan, 2003) แสดงให้เห็นว่า ความเชื่อมั่นในทีมจะส่งผลต่อความพึงพอใจในประสิทธิภาพของทีมโดยตรง ซึ่งความเชื่อมั่นจะมีอยู่ 3 ด้าน ด้วยกันคือ เชื่อมั่นในผู้ฝึกสอน เชื่อมั่นในเพื่อนร่วมทีม และเชื่อมั่นในการเล่นของทีม อย่างไรก็ตาม ตัวแปรเหล่านี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้นักกีฬาแสดงความสามารถได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของรูปแบบการเป็นผู้นำของผู้ฝึกสอน บรรยากาศการจูงใจ ความสามัคคี และความเชื่อมั่นในทีม ที่มีต่อความพึงพอใจในประสิทธิภาพของทีม ของผู้ฝึกสอนในระดับลีกเยาวชน เพื่อให้ทราบความต้องการรูปแบบการฝึกสอนที่มีความแตกต่างกันในระดับการเล่นว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่มากนักเพียงใด
2. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของรูปแบบการเป็นผู้นำของผู้ฝึกสอน บรรยากาศการจูงใจ ความสามัคคี และความเชื่อมั่นในทีม ที่มีต่อความพึงพอใจในประสิทธิภาพของทีม ในกีฬางานิตต่าง ๆ ที่เป็นกีฬาประเภททีมเพื่อเปรียบเทียบว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ และมากนักเพียงใด
3. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของรูปแบบการเป็นผู้นำของผู้ฝึกสอน บรรยากาศการจูงใจ ความสามัคคี และความเชื่อมั่นในทีม ที่มีต่อความพึงพอใจในประสิทธิภาพของทีม ที่มีความแตกต่างกันด้านศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อให้ทราบถึงรูปแบบการสอน และความสัมพันธ์กับตัวแปรต่าง ๆ มีความสัมพันธ์มากน้อยเพียงใด

เอกสารอ้างอิง

- ฉัตรกมล สิงห์น้อย. (2558). การพัฒนาแบบสอบถามการรับรู้บรรยากาศการจูงใจในการเล่นกีฬา ฉบับภาษาไทย. วารสารวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ. 16 (1), หน้า 50-63.
- ไทยรัฐ ยนต์วิสูตร, สุพิตร สมบัติโต, และ บรรจบ ภิรมย์คำ. (2552). การสร้างแบบวัดความสามัคคีของนักกีฬาในกีฬาประเภททีม. วิทยาสารกำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิไลพิน ทองประเสริฐ, นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร, และ ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. (2556). อิทธิพลของรูปแบบการฝึกสอนกีฬา การตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางการกีฬา และแรงจูงใจภายในที่ส่งผลต่อการประสบความสำเร็จทางการกีฬา
- Alfermann, D., Lee, M. J., & Würth, S. (2005). Perceived leadership behavior and motivational climate as antecedents of adolescent athletes' skill development. *Athletic Insight: The Online Journal of Sport Psychology*, 7(2), 14-36
- Ardua, C. M., & Marquez, S., (2007). Relation between coaches leadership style and performance in synchronous swimming. *Fit Perf J. Rio de Janeiro* 6(6), 394-397.

- Chelladurai, P. & Saleh, S. D., (1980). The leadership scale for sport (LSS). *Journal of Sport Psychology*, 2, 34-45.
- Chelladurai, P., (2011). Leadership in sport. Paper Presented at the First Congress of the Federation of Associations of Sport Managers in Spain, pp. 1-23.
- Fletcher, R. B., & Roberts, M. H., (2013). Longitudinal Stability of the Leadership Scale for Sports. *Journal Measurement in Physical Education and Exercise Science*, 17 (2), 89-104.
- Heuze, J. P., Sarrazin, P., Massiero, M., & Raimbault, N., (2006). The relationship of perceived motivational climate to cohesion and collective efficacy in elite female teams. *Journal of Applied Sport Psychology*, 18, 201-218
- Heuze, J. P., Bault, N. R., & Fontayne, P., (2006). Relationship between cohesion, collective efficacy and performance in professional basketball teams: An examination of mediating effects. *Journal of Sport Sciences*. 24, (1) 59-68.
- Hodge, K., Henry, G., & Smith, W., (2014). A case study of excellence in elite sport : motivational climate in a world champion team. *The Sport Psychologist*, 28, 60-74.
- Leo, F. M., Miguel, A. S., Oliva, D. S., Amado, D., & Calvo, T. G., (2013). Analysis of cohesion and collective efficacy profiles for the performance of soccer players. *Journal of Human Kinetics*, 39, 221-229
- Santos, R.M., & Ciruelos, O., (2013). Collective efficacy, cohesion and performance in spanish amateur female basketball. *Revista de Psicología del Deporte*,